

IVANA BRLIĆ-MAŽURANIĆ

ČUDNOVATE ZGODE ŠEGRTA HLAPIĆA

SADRŽAJ

KOD MAJSTORA MRKONJE	4
ŠEGRT HLAPIĆ	4
ČIZMICE.....	6
BIJEG.....	7
PRVI DAN PUTOVANJA	9
MALI MLJEKAR	9
VELIKA SE GLAVA POKAZUJE U TRAVI	11
KUĆA S PLAVOM ZVIJEZDOM.....	12
DRUGI DAN PUTOVANJA	13
CRNI ČOVJEK	13
TREĆI DAN PUTOVANJA	14
VELIKA ŽALOST	14
DJEVOJČICA NA PUTU.....	14
PREDSTAVA.....	16
RAZGOVOR HLAPIĆA S RADNICIMA	18
ČETVRTI DAN PUTOVANJA	20
POŽAR U SELU.....	20
VELIKO ČUDO.....	20
GRGINA MAJKA.....	22
GITINA RANA	23

PETI DAN PUTOVANJA	24
OTKUDA JE PAO ČOVJEK PRED HLAPIĆA.....	24
GRGA I HLAPIĆ.....	25
ŠESTI DAN PUTOVANJA	26
NA SAJMU	26
DVA KOŠARAČA.....	27
NA VRTULJKU.....	29
BEZ KROVA	30
SEDMA NOĆ HLAPIĆEVA PUTOVANJA	31
POZNATI GLAS	31
PO NOĆI U CIRKUSU.....	32
DVA OPASNA ČOVJEKA	33
HLAPIĆEVA ODLUKA	34
POMOĆ	35
HLAPIĆ I GITA OPET SAMI	36
IZNENAĐENJE	36
KAKO SE SVE DOGODILO	38
KOD MARKOVE KUĆE.....	39
ZAGLAVAK	41
SREĆA I RADOST	41
MARICA.....	41
HLAPIĆEVA BAŠTINA	44
SVRŠETAK	46

KOD MAJSTORA MRKONJE

ŠEGRT HLAPIĆ

Bio je mali postolarski šegrt. Nije imao ni oca ni majke. Zvao se Hlapić.

Hlapić je bio malen kao lakat, a veseo kao ptica.

Cijeli je dan radio. Zabijao je čavlice u čizme i šivao cipele. Zviždao je i pjevao kod posla.

Živio je kod majstora Mrkonje i njegove žene.

Majstor Mrkonja bio je zao i strašan. Majstorica je bila dobra. Hlapića je jako voljela.

Hlapić je imao samo jedne poderane hlače i još jedne zelene.

Hlapić je imao u tim hlačama zelene noge kao žaba. Nije ih volio nositi jer su mu se drugi šegrti rugali. Majstor Mrkonja mu je rekao da ih mora nositi u nedjelju.

Kad je vidio da mora nositi te hlače, Hlapić se počeo i sam šaliti. Kreketao je "kre-kre" kao žaba.

Kad su vidjeli drugi šegrti da se Hlapić šali, nisu mu se više rugali. Igrali su se s njime i voljeli su ga.

Majstor Mrkonja nije dao Hlapiću da se igra. Odmah bi ga otjerao kući.

ČIZMICE

Bogati gospodin želio je da mu majstor Mrkonja napravi čizmice za sina.

Čizme su bile lijepe, ali premale.

Gospodin nije htio čizme uzeti ni platiti.

Majstor Mrkonja počne vikati na Hlapića i tući ga. Reče ženi da čizme baci u vatru.

Uvečer je Hlapić išao spavati. Razmišljao je.

Odluči pobjeći od majstora Mrkonje.

BIJEG

U noći Hlapić se počne pripremati za putovanje. Napisao je pisma majstoru i majstorici.

Majstoru je napisao:

Žao mi je baciti čizmice u vatru.

Idem u svijet. Svaki dan ću ih nositi.

Više neće biti male. Vratit ću vam ih.

Hlapić

Majstorici je napisao:

Draga gospojo!

Hvala Vam na Vašoj dobroti. Ja idem u svijet. Mislit ću na Vas i pomagat ću svakom, kao što ste i Vi meni pomagali.

Vaš Hlapić

Obuče se, obuče nove čizmice i stavi kapu.

Na dvorištu je bio pas Bundaš. Hlapić i Bundaš bili su veliki prijatelji. Hlapiću je najteže bilo ostaviti Bundaša.

PRVI DAN PUTOVANJA

MALI MLJEKAR

Susretne Hlapić jednoga starca. Dovožio je na kolima i malom magarcu mlijeko u grad. Starac je bio slab. Jedva je nosio mlijeko. Hlapić mu ponudi pomoć.

- U koji kat treba odnijeti mlijeko? - upita Hlapić.
- U treći kat - reče starac.

Hlapić potraži zvono i pozvoni.
Služkinja otključa vrata i otvori.

- O! O! - smijala se sluškinja - kakvo si ti šareno čudovište?
Jesi li papiga ili djetao ili tko si?

papiga, djetao
– šarene ptice

- Vi se varate, gospođice - reče Hlapić.
- Ja sam Hlapić i nosim vam mlijeko.
- A zašto vi, gospođice, ne idete svaki dan sami
po mlijeko? - reče Hlapić. - Staracu je potrebna pomoć.

Sluškinja se posramila. Obeća Hlapiću da će ići svaki dan po mlijeko. Hlapić obeća da će joj donijeti cvijeće s putovanja.

Starac se zahvali dobromu Hlapiću. Da mu da se napije mlijeka.

Hlapić ode svojim putem. Kad se umorio, legne u travu i zaspi.

VELIKA SE GLAVA POKAZUJE U TRAVI

Hlapić se budi. Čuje neko šuškanje. Izviri iz trave velika, čupava, žuta glava.

Pas Bundaš! Bundaš je za Hlapićem pobjegao od majstora Mrkonje. Igrali su se i krenuli na put.

KUĆA S PLAVOM ZVIJEZDOM

Došli do jedne kućice. Kućica je imala veliku plavu zvijezdu.

Dječak Marko je plakao u kući. Izgubio je dvije guske.

Bundaš, Hlapić i Marko pođu tražiti guske.

Pronašao ih je Bundaš.

Markova majka bila je sretna. Dopustila je

Hlapiću i Bundašu da prespavaju kod njih.

Hlapić i Bundaš su ujutro otišli dalje na put.

DRUGI DAN PUTOVANJA

CRNI ČOVJEK

Noć je. Puše vjetar i grmi. Počela je kiša. Hlapić i Bundaš sakrili su se ispod mosta. Tu je sjedio čovjek u dugoj crnoj kabanici.

Ostali su spavati ispod mosta.

TREĆI DAN PUTOVANJA

VELIKA ŽALOST

Ujutro je Hlapić vidio da mu nema čizmica. Nije bilo ni crnoga čovjeka.

Hlapić i Bundaš krenu tražiti crnoga čovjeka i čizmice.

DJEVOJČICA NA PUTU

Hlapić je hodao i sretne djevojčicu. Djevojčica je na ramenu nosila malu zelenu papigu. Došla je iz cirkusa. Zvala se Gita.

- Dobro jutro! - reče Hlapić.

Papiga odgovori:

- Dobro jutro! Dobro jutro! Dobro jutro!

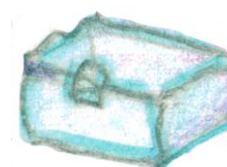

Gitu je njezin gospodar ostavio jer je bila bolesna. Rekao joj je da dođe kad ozdravi.

- Sada putujem pješice - reče Gita.

- I ja putujem - reče Hlapić - hajdemo zajedno.

- Hajdemo - reče Gita - ja sam vrlo žalosna. Jutros mi je netko ukrao kutijicu. U njoj su bile zlatne naušnice.

- A meni je netko ukrao čizmice - reče Hlapić.

Zajedno su krenuli dalje.

PREDSTAVA

Putem su sreli radnike. Pomogli su im skupljali pokošenu travu.

Hlapić je vrijedno radio. Giti je posao bio dosadan, nije htjela raditi.

Gospodar je potjerao.

Vrijeme je večere. Hlapić razmišlja kako će naći Gitu i odnijeti joj večeru.

Začuje se iz grmlja trublja. Na malim kolima vozila se Gita u zlatnoj haljini.

Bundaš je vukao okićena kola.

Počela je predstava.

Gita je plesala, skakala, svirala, hodala po užetu...

Zajedno s njom skakala je i papiga.

Svi su uživali u predstavi. Gospodar se više nije ljutio na nju. Dao joj je večeru. Pošli su spavati.

RAZGOVOR HLAPIĆA S RADNICIMA

Hlapić je rekao radnicima da su mu ukrali čizmice.

- I meni je netko ukrao kaput - reče radnik.

- Meni je netko ukrao sjekiru - reče drugi.

- Meni je netko ukrao šunku - reče treći.

- Meni je netko ukrao torbu s novcima - reče četvrti.

Sad su svi znali da je u selu lopov.

ČETVRTI DAN PUTOVANJA

POŽAR U SELU

Hlapić se probudi. Čuje kako viču: - Vatra! Vatra!

Rđavi Grga – nevaljali Grga

Gorjela je štala Rđavog Grge. Svi su pomogli gasiti vatru.

Počela je gorjeti i kuća.

Hlapić se popeo na krov. Seljaci su mu dodavali vodu. Hlapić je ugasio vatru. Odjednom je puknula daska. Hlapić je pao.

VELIKO ČUDO

Hlapić je pao u škrinju punu brašna! Pogleda po tavanu. Na tavanu su visjele njegove čizmice. Visio je i kaput, sjekira, šunka. U kutu visjela je torba. Na podu bila je Gitina kutijica.

- O! O! - počeo je vikati Hlapić.

Svi su dotrčali na tavan.

Vidjeli su Grgin tavan pun ukradenih stvari.

Znali su da su Grga i onaj crni čovjek prijatelji.

GRGINA MAJKA

Svi su bili zadovoljni. Našli su svoje stvari. Samo je stara i bolesna Grgina majka plakala. Ona nije znala da je njen sin zao. Bojala da će seljaci istući Grgu.

Hlapić je ušao u sobu. Obećao je Grginoj majci da će mu pomoći.

Starica mu je dala maramu.

U marami je bio srebrni novac.

- Daj ovo mome Grgi ako ga nađeš - rekla je Hlapiću i opet proplakala.

GITINA RANA

Hlapić je na peti imao ranu. Opekla ga je vatra. Gita mu je zamotala ranu. Ona mu je pokazala svoju ranu na palcu.

Imala je oblik križa.

Gita se nije sjećala kako je dobila. Nije imala ni tatu ni mamu.

PETI DAN PUTOVANJA

OTKUDA JE PAO ČOVJEK PRED HLAPIĆA

Drugi dan Hlapić i Gita krenuli su na put. Na livadi su sreli pastire. Pasli su krave i pekli kukuruz.

Iznenada ugledaju kola kako jure niz brdo.

Kola nalete na kamenje i prevrnu se.

U blatu su ležali crni čovjek i Rđavi Grga.

Prepozna crni čovjek Hlapića i njegove čizmice. Hlapić ponudi pomoć. Popravio im je konop na kolima.

GRGA I HLAPIĆ

Grga i Hlapić ostali su sami. Hlapić tiho reče.

- Grga, ja ću dobro popraviti konop, a ti se odvezi daleko i ne idi u selo. Tamo čekaju seljaci da te ubiju.

Grga je šutio i gledao u Hlapićeve čizme. Znao je Grga da seljaci znaju da je on s crnim čovjekom krao.

- Grga - reče Hlapić opet -tvoja majka šalje ti nešto: dat ću ti ako obećaš da ćeš biti pošten.

Hlapić mu da maramu sa srebrnim novcem.

Grga je bio žalostan.

- To je dobro - pomisli Hlapić -tko je žalostan, taj će biti i dobar!

ŠESTI DAN PUTOVANJA

NA SAJMU

Hlapić i Gita ostali su spavati kod pastira. Hlapić im je da se zahvali popravio opanke.

- Hlapiću - reče Gita - ja sam se predomislila. Ja se neću vratiti mom gospodararu.

Kad je Hlapić to čuo, razveselio se.

Stigli su u jedan veliki grad. Na pijaci je bio sajam.

DVA KOŠARAČA

Na dva mjesta mogle su se kupiti košare.

košarač – čovjek koji
pravi i prodaje košare

- Ovamo! Ovamo! - vikao je košarač pod šatorom. - Košare! Košare!

Zlatom pletene! Svilom vezene!

Drugi košarač sjedio je na zemlji.

Bio je siromah i nije imao šatora.

Imao je mnogo gladne djece.

Nitko nije kupovao kod njega.

Gita i Hlapić gledali su što to se događa.

- Hlapiću! - reče Gita - nešto sam se sjetila! Brže, Hlapiću, daj mi tvoj nož.
O! To će biti smiješno!

Gita prereže konop na kojem su visjele košare. Košare su počele padati.

Gita potrči k siromašnom košaraču i reče:

- Ako želite, prodat ću ja vašu robu.

Gita počne udarati komadom drveta u tanjur i vikati:

- Košare! Košare!

Svi su počeli kupovati košaru za košarom od siromaha. Zaradili su mnogo novaca. Gita i Hlapić odoše.

- E, kad su tako dobra ta djeca, neka ih sreća prati - reče košarač.

NA VRTULJKU

Gita i Hlapić došli su do vrtuljaka. Svi su se vrtuljci okretali, samo je najljepši stajao. Gospodaru toga vrtuljka pobjegle su dvije sluge.

- To je dobro! - reče Gita. - Mi ćemo raditi. Dobit ćemo večeru i spavanje.

Cijeli dan su radili. Zaradili su za gospodara puno novca.

Večerali su. Gospodar reče:

- Sad zbogom, djeco; hvala vam!

Hlapić i Gita začude se i uplaše.

Mislili su da će tu i spavati. Hlapić to reče gospodaru.
Gospodar je imao samo jedan krevet. Za njih nije bilo mjesta.

BEZ KROVA

Pokraj vrtuljka ležale su prazne vreće i krpe. Gita je smjestila svoju papigu i legla. Hlapić i Bundaš legli su na zemlju.

SEDMA NOĆ HLAPIĆEVA PUTOVANJA

POZNATI GLAS

Gitu nešto probudi. Čuo se konj.

Gita skoči i reče:

- Hlapiću, o Hlapiću! Hajde sa mnom!

To je bio Gitin cirkus!

- O, Hlapiću! Hlapiću! - reče Gita - to je moj Soko! Moj dragi, moj mali Soko!

- O Hlapiću! Ja idem unutra - reče ona.

Ušli su u cirkus.

PO NOĆI U CIRKUSU

Gita stavi papigu na obruč. Papiga je bila na svom starom mjestu.

- Sad je sve u redu - reče i zaspi.

Gita je došla do svoga konjića.

- Sokole! Moj dragi Sokole! - šaputala je konjiću i grlila ga oko vrata.

Hlapić je pošao malo dalje po štali.

- Ovaj vam je vranac najljepši - tiho zovne Gitu.

- Mi nemamo vranca - odgovori tiho Gita.

Dugo ga je gledala, a onda reče:

- Ovo je pravo čudo! To je vranac na kojemu su se vozili crni čovjek i

Grga.

vranac – crni konj

- O, Bože, tko to ide? - šaptali su Hlapić i Gita. Brzo se sakriju. U štalu uđu dva čovjeka. To su bili gospodar cirkusa i crni čovjek. Počeli su razgovarati.

DVA OPASNA ČOVJEKA

- Izbroj mi novce za vranca - reče crni čovjek.

- Izbrojit ću ti - reče gospodar.

Prvo mi reci gdje je čovjek čiji je bio vranac?

- Njega se ne trebaš bojati! On je u šumi. Svezan je s tri konopa za najjači hrast.

Gospodar mu da novce.

- Zbogom! Čekaju me kola i moram dalje dok je noć - reče crni čovjek.

- Kuda se žuriš? - upita gospodar.

- Idemo po jednu kravu. Grgu sam poslao da me čeka. Ali Grgi ne vjerujem puno - reče crni čovjek.

HLAPIĆEVA ODLUKA

Hlapić je znao da će crni čovjek i Grga uzeti kravu Marku i njegovoj majci. Bili su tako siromašni! Markova kuća imala je veliku plavu zvijezdu.

- Ja moram doći do Markove kuće prije njih - kaže Hlapić.

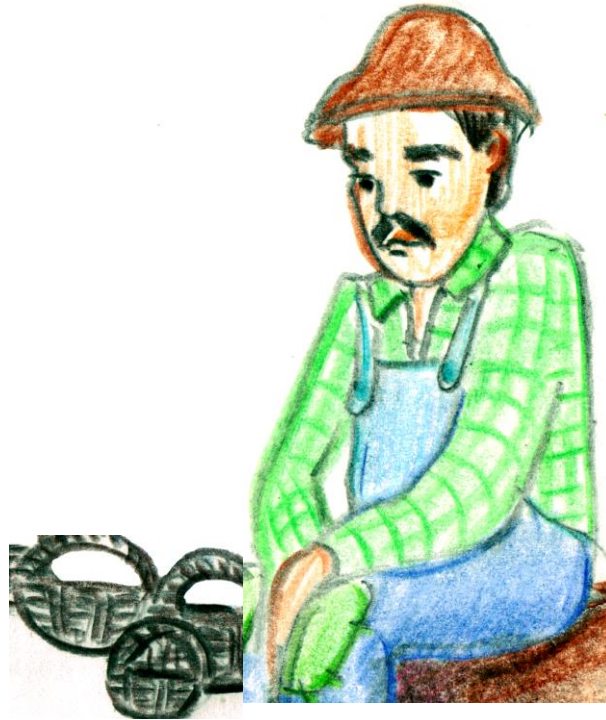
- Ja idem s tobom - odgovori Gita.

Noć je. Hlapić i Gita sami su na putu. Strah ih je.

POMOĆ

Iznenada Hlapić ugleda kola. Bio je to njihov prijatelj siromah košarač sa sajma!

Hlapić zamoli košarača da njega i Gitu poveze. Ukrcaju se na kola.

Hlapić ispriča košaraču zašto putuju po noći. Na kraju reče:

- Prije jutra moram biti kod kućice što ima plavu zvijezdu.

HLAPIĆ I GITA OPET SAMI

Košarač zaustavi kola i reče:

- Evo, djeco, ova staza dovest će vas do kućice s plavom zvijezdom.

Gita i Hlapić ostanu sami s Bundašem.

IZNENAĐENJE

Staza je bila uska i mračna. Nešto je šušalo.

- O, Hlapiću! Što je to? - upita Gita tiho.

Grmlje je počelo pucati. Granje se lomilo.

Gita vrisne u sav glas: - Hlapiću! Hlapiću!

Blizu Gite zakašljao je čovjek.

Šibica je planula. Zasnijetlilo se. Hlapić ugleda čovjeka.

To je bio majstor Mrkonja!

- Hlapiću, to si ti!

- Majstore! - viknuo je Hlapić i pružio ruke prema majstoru.

A što je onda učinio majstor Mrkonja?

O da znate!

Majstor Mrkonja brzo je prišao Hlapiću - digao ga i rekao: - O, mali moj Hlapiću!

Prvi put u životu majstor Mrkonja pomilovao je Hlapića po licu i po glavi.

KAKO SE SVE DOGODILO

Majstor Mrkonja počeo je pričati što mu se dogodilo.

Išao je na sajam. Dva čovjela su ga napala. Ukrali su mu konja i kola. Zavezali su ga za drvo i ostavili.

Ali... večeras se jedan od njih vratio. Odvezao ga je. Izvadio je iz džepa maramu. U marami je bio srebrni novac. Pružio mu ga je i rekao:

- Uzmi novac. Donio mi je dobro. Možda i tebi donese sreću.

Hlapić usklikne:

- Oh! To je bio Grga! To je novac njegove majke.

Majstor Mrkonja dovrši svoju priču i reče:

- Skoro sam zbog sajma doživio nesreću drugi put.

- A što se dogodilo prvi put? - upita Hlapić.

- Ispričat ću ti kod kuće. Ti ćeš se sad k meni vratiti, mali Hlapiću, i bit će ti dobro, ne boj se - reče majstor Mrkonja.
- A tko je ovo? - upita majstor.
- Ovo je djevojčica bez oca i majke kao i ja. Mi putujemo zajedno - odgovori Hlapić.
- Povest ćemo i nju kući - kaže majstor.

KOD MARKOVE KUĆE

Majstor Mrkonja vodio je Hlapića za jednu ruku, a Gitu za drugu.

Hlapić je ispričao majstoru o crnom čovjeku i o Markovoj kravi.

Došli su do kućice s plavom zvijezdom.

Hlapić pokuca na vrata. Izađe Markova majka.

Hlapić joj sve ispriča i reče da čuva svoju kravu.

- Hvala ti, dijete moje! - rekla je ona i zagrlila Hlapića.

Ali crni čovjek nije došao. Ljudi su ga našli mrtvog. Pao je sa stijene.

Završile su sve opasnosti i zlo na Hlapićevo putovanju.

Sada dolazi samo velika radost i sreća.

ZAGLAVAK

SREĆA I RADOST

Majstor Mrkonja, Hlapić, Gita i Bundaš vratili su se majstorovoj kući. Majstorica je bila sretna kad ih je vidjela.

MARICA

Odmorili su se i sjeli.

Majstorica tužno reče: - Tako velika kao Gita bila bi sada naša Marica.

Majstor reče Hlapiću:

- Obećao sam ti ispričati koja nam se prva nesreća dogodila na sajmu.

Slušaj, što je bilo. Živjeli smo u drugom gradu. Imali smo kćerku Maricu.

Imala je tri godine. Došao je sajam. Ja sam prodavao robu. Marica se izgubila. Tražili smo je i tražili - ali djete je nestalo. Nikad je nismo našli. Moje srce je postalo tvrdo. Zato sam bio tako grub prema tebi, Hlapiću.

Hlapić upita:

- Da nađete Maricu bi li je prepoznali?

- Nećemo je nikada naći! - uzdahne majstorica i obriše suzu s lica. - Ali mogli bismo je prepoznati.

- Kako biste je prepoznali? - upita Gita.

- Prepoznali bismo je - kaže majstorica - jer je porezala prst kad je bila mala. Na palcu ima ranu koja izgledala kao križ.

O Bože, Bože! Gita je bila ona mala Marica - imala je ranu na palcu.

- O majko! Moja majko! Dobra majko! Mila moja! Ja sam tvoja Marica! - viknula je Gita.

- Marice moja! Srce moje! - zaplače od sreće majstorica i zagrlji svoje dijete.

Svi su bili sretni. Ujutro su majstor i majstorica kupli nova odijela Hlapiću i Giti. Pošli su u crkvu. Na sve prozore u crkvi zasja sunce. I Bog se veselio njihovoj sreći.

HLAPIĆEVA BAŠTINA

baština -
nasljedstvo

Kad su se vratili iz crkve, reče Hlapić:

- Ja imam još posla. Molim vas, majstore, da me pustite pola sata.

Hlapić je pošao do sluškinje koja je pomogla starcu mljekaru.

Sama je išla po mlijeko da se starac ne penje.

- Gospojice, donio sam vam cvijeće - reče Hlapić.

- O, kako si ti pošten, mali! - reče sluškinja - i kako si sretan. Imam za tebe pismo.

Starac mljekar je umro. Pismo je napisao prije smrti.

Hlapić otvori pismo. U njemu je pisalo:

Umro je starac mljekar bez djece, bez rođaka i bez kumova.

Sjetio se šegrta Hlapića i ostavio mu svoja kola i svoga magarca.

Hlapić je otrčao kući.

- Vozit ćemo cipele na magarcu! - vikne na vratima majstoru Mrkonji.

Pokaže svoje pismo i ispriča svima što se dogodilo.

SVRŠETAK

Hlapić i Gita narasli su veliki. Vjenčali su se. Naslijedili su posao od majstora Mrkonje. Imali su četvero djece i tri šegrta.

Čizmice su uvijek stajale u ormariću i tko god je htio, mogao ih je vidjeti.

Tekst prilagodile: Andrea Perdija, dipl. knjižničarka

Martina Dumančić Vranješ, dipl. soc. pedagogica

Katarina Predojević, učiteljica

Ilustracije: Ivana Redžović, prof. likovne kulture